

Dosar nr. (....)

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL GALAȚI
SECȚIA CONFLICTE DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE
ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 03 Martie 2022

Completul compus din:

PREȘEDINTE (.....)

Judecător (.....)

Grefier (.....)

Pentru astăzi fiind amânată pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

Apelantă: (.....), cu domiciliul (....)

Intimată: (....), cu sediul (....).

Obiectul cererii: revizuire pensie

Stadiul judecătii: apel

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 22.02.2022 fiind consemnate în încheierea din acea dată care face parte integrantă din prezenta și când, instanța, având nevoie de timp pentru deliberare, a amânat pronunțarea la data de 03.03.2022.

După deliberare,

CURTEA

analizând lucrările dosarului,

I. constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. există o cauză în curs de judecată în ultimă instanță, respectiv pe rolul Curții de Apel Galați, având ca obiect un apel într-un litigiu de asigurări sociale;

2. de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 107 alin. 1 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât:

Potrivit art. 107 - (1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.

Reclamanta solicită revizuirea Deciziei de pensionare nr. (....), invocând existența unei erori în calculul pensiei, respectiv cu privire la stagiul de cotizare care i-a fost aplicat potrivit Anexei 9 din Ordinul nr. 340/2001, în loc să îi fie aplicat stagiul de cotizare din Anexa nr. 3 a Legii nr. 19/2000.

Nelegalitatea modului de stabilire a stagiului de cotizare este fundamentată pe Decizia RIL nr. 4/2011 a ICCJ, prin care s-a stabilit că *"Modalitatea de stabilire a vârstei standard de pensionare și a stagiului complet de cotizare utilizate pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoane ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 și care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit legii, se realizează prin raportare la dispozițiile anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, în sensul că*

beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare care se determină în funcție de data formulării cererii de pensionare.”

Eroarea invocată de reclamantă nu este o eroare de calcul matematic, sau care să rezulte din neluarea în seamă în mod involuntar a unor acte depuse, a unor stagii de cotizare sau dispoziții legale aplicabile, ci în speță este vorba de modul de interpretare a dispozițiilor Legii nr. 19/2000 de către casele de pensii.

Asupra acestui aspect chiar instanțele de judecată au avut opinii diferite, fiind necesară pronunțarea unui recurs în interesul legii pentru unificarea practicii judiciare.

De menționat că decizia de pensionare nu a fost contestată de către reclamantă, devenind definitivă, potrivit art. 88 din Legea nr. 19/2000, care avea următorul cuprins:

”Art. 88 - Decizia casei teritoriale de pensii, necontestată în termen, este definitivă.”

3. problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre, iar problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.
4. problema de drept este una dificilă, întrucât instanța este obligată să respecte atât dispozițiile legii, cât și deciziile pronunțate în recurs în interesul legii. Dacă se apreciază că decizia pronunțată în recurs în interesul legii are ca efect recunoașterea nelegalității modului de calcul al pensiilor, ar trebui revizuite toate deciziile emise în perioada de aplicare a Legii nr. 19/2000 și toate deciziile ulterior emise, în temeiul legilor ulterior aplicabile, ceea ce ar bulversa întregul sistem de pensii.

II. expunerea succintă a procesului

Prin acțiunea înregistrată sub nr. (...) pe rolul (...), reclamanta (...) a solicitat în contradictoriu cu pârâta (...), revizuirea deciziei de pensionare (...) pentru erori de calcul, cu aplicarea unui stagiou de cotizare de 27 ani și 6 luni, plata diferențelor de drepturi de pensie pentru 3 ani anterior notificării (...) și până la intrarea în legalitate.

Motivându-și în fapt cererea, reclamanta a arătat că în baza Legii nr 19/2000 a depus cerere de pensionare pentru vârsta standard și stagiou complet de cotizare la data de 01.02.2010, iar pârâta a emis decizia de pensie nr. (...) prin care s-a reținut vârsta de 59 ani și 4 luni, redusă la 57 de ani și o lună, ca urmare a prestării muncii în grupa a I-a și a II-a de muncă.

A menționat că în ceea ce privește stagiul complet de cotizare luat în calcul pentru stabilirea punctajului mediu anual, în mod nejustificat s-a considerat de intimată că este de 28 de ani și 8 luni.

De asemenea, a susținut că vârsta standard și stagiile complete de cotizare atât pentru bărbați cât și pentru femei, sunt prevăzute în Anexa 3 din Legea nr. 19/2000 și sunt stabilite în funcție de data depunerii cererii de pensionare, or față de data depunerii cererii de pensionare, respectiv 16.02.2010, stagiul complet de cotizare era de 27 ani și 6 luni.

În susținerea cererii, s-a folosit de proba cu înscrisuri.

În drept, a invocat disp. art. 194 și următ. NCPC; Legea nr 19/2000, Legea nr 263/2010.

Pârâta (...) a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată .

A susținut că reclamanta beneficiază de pensie de limită de vârstă stabilită în baza prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, modificată și completată, începând cu data de 17.02.2010, drepturi stabilite prin decizia nr. (...).

A mai arătat că, din documentația depusă la dosarul de pensie a rezultat un stagiou total de cotizare de 40 ani, 9 luni și 3 zile, din care: 17 ani, 5 luni și 21 zile în grupa a II-a de muncă; 19 ani și 12 zile în condiții normale de muncă; 4 ani și 3 luni spor aferent grupei de muncă și pentru stagiul realizat în grupa a II a de muncă.

A susținut că sporul acordat la stagiul de cotizare, în cazul persoanelor care au desfășurat activitate în fostele grupe I –a și/sau a II-a de muncă, recunoscut de legislația în vigoare până la

data de 01.04.2001, nu reprezintă o perioadă contributivă, care să fie utilizată la determinarea punctajului mediu anual.

În ceea ce privește utilizarea unui stagiu complet de cotizare de 27 de ani și 6 luni a precizat că reclamanta beneficiază de pensie de limita de vârstă din data de 17.02.2010, având în vedere un stagiu complet de cotizare de 28 ani și 8 luni și vârsta standard de pensionare de 59 ani și 4 luni, potrivit Anexei nr. 3 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, reclamanta a beneficiat atât de reducerea vârstei de pensionare, cât și de spor la pensie, iar susținerile acesteia, conform cărora activitatea desfășurată în grupa a II a de muncă o îndreptățește să beneficieze de o recalculare a drepturilor de pensie cuvenite la care să se aibă în vedere utilizarea unui stagiu complet de cotizare de 27 ani și 6 luni nu se poate realiza.

A apreciat pârâta că, drepturile de pensie ale reclamantei au fost stabilite cu respectarea dispozițiilor legale, așa încât cererea acesteia este nefondată.

Prin sentința civilă nr. (.....) pronunțată de Tribunalul (....) a fost respinsă ca nefondată acțiunea formulată de reclamanta (....), în contradictoriu cu pârâta (....).

În motivare, instanța a reținut următoarele:

Potrivit copiei deciziei de pensionare nr. (....), reclamanta este beneficiara unei pensii pentru limită de vârstă, începând cu data de 17.02.2010.

Prin cererea de chemare în judecată a solicitat revizuirea deciziei de pensie nr. (....) cu aplicarea unui stagiu de cotizare de 27 de ani și 6 luni, plata diferențelor de drepturi de pensie pentru o perioadă de 3 ani anterioară notificării nr. (....).

Din conținutul deciziei a cărei revizuire o cere reclamanta, se reține că drepturile de pensie au fost stabilite raportate la un stagiu de cotizare de 28 de ani și 8 luni, conform Legii nr. 19/2000.

Ulterior emiterii deciziei de pensionare, la data de 30.09.2020 reclamanta s-a adresat pârâtei (....) pentru revizuirea acestei decizii cu aplicarea unui stagiu de cotizare de 27 ani și 6 luni (aspect confirmat de către pârâtă prin adresa nr. (....) – fila 7 la dosar).

A considerat reclamanta că stagiul reținut de pârâtă este greșit deoarece, drepturile sale de pensie trebuiau calculate având în vedere un stagiu de cotizare de 27 ani și 6 luni așa cum prevede Anexa 3 din Legea nr. 19/2000, corespunzător datei înscrierii la pensie.

Anexa 3 la Legea nr. 19/2000 stabilește vârstele standard de pensionare și stagiile complete de cotizare pentru femei și bărbați, pe ani și pe luni, pe perioada aprilie 2001 - martie 2015.

Anexa 9 a Ordinului nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 19/2000 stabilește vârstele standard de pensionare și stagiile minime și complete de cotizare în funcție de data nașterii, ceea ce înseamnă că se referă la eșalonarea vârstelor standard de pensionare și a stagiilor minime și complete de cotizare în funcție de data nașterii.

Potrivit art. 107 alin. 1 din Legea nr. 263/2010 „1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii, respectiv casa de pensii sectorială operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.”

Reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza deciziei ICCJ nr. 4/2011. Însă potrivit art. 518 din NCPC: „decizia în interesul legii își încetează aplicabilitatea la data modificării, abrogării sau constatării neconstituționalității dispoziției legale care a făcut obiectul interpretării”.

Or, dispozițiile Legii nr. 19/2000 sunt abrogate, prin dispozițiile art.196, lit. a) din Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Mai mult, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat Decizia nr. 22/29.06.2015 prin care a statuat că, stagiul complet de cotizare al persoanelor care se pensionează în temeiul acestui act normativ și care beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare, se determină conform anexei nr. 5 în funcție de data nașterii asiguratului.

Această Decizie trebuie coroborată cu decizia nr. 69/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care, având a se pronunța asupra modalității în care, în procesul de recalculare a pensiilor, se stabilesc stagiile complete de cotizare,

a statuat că sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei, anume la Legea nr. 263/2010, în condițiile în care legiuitorul nu face nicio trimitere, directă sau indirectă, expresă sau implicită, la stagiul de cotizare prevăzut de o altă lege decât cea în care este cuprinsă dispoziția legală, deci nici la legea în vigoare la data deschiderii dreptului de pensie.

Astfel, s-a reținut că stagiul de cotizare aferent recalculării pensiei reclamantei este cel prevăzut de Legea nr. 263/2010 în vigoare la momentul formulării cererii acesteia, sens în care a respins ca neîntemeiată acțiunea.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. **Apelanta:** nu a formulat un punct de vedere cu privire la aspectele puse în discuție.

2. **Intimata:** (...) a susținut că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar aceasta va trebui să analizeze și prin raportare la dispozițiile Legii nr. 113/2021, pentru modificare a art. 107 din Legea nr. 263/2010. Consideră că prevederile art. 107 alin. 2 ind. 1 nu se aplică în situația sumelor acordate prin revizuirea drepturilor de pensie în baza unor hotărâri judecătorești.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1. norma de drept internă ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Art. 107 din Legea nr. 263/2010- (1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.

2. alte norme de drept interne relevante:

Art. 88 din Legea 19/2000- Decizia casei teritoriale de pensii, necontestată în termen, este definitivă.

Art. 89 din Legea 19/2000- (1) În situația în care se constată erori în stabilirea și în plata drepturilor de pensie, se vor opera revizuirile și modificările legale, atrăgând, după caz, răspunderea celor vinovați.

3. jurisprudența propriei instanțe:

Practica judiciară la nivelul instanței este neunitară.

4. jurisprudența națională relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei

Decizia ICCJ nr. 4/2011, Decizia ICCJ nr. 22/2015.

5. punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate

Pronunțarea unei decizii într-un recurs în interesul legii nu are ca efect constatarea nelegalității modului de stabilire a pensiilor, anterior pronunțării acesteia. Situațiile juridice anterior stabilite și rămase definitive, prin necontestare, sau prin respingerea contestației ca nefondate, nu mai pot fi puse în discuție.

Art. 107 din Legea nr. 263/2010 se referă la situația în care Casa teritorială de pensii constată ulterior emiterii unor decizii de pensionare, din oficiu, sau la cerere, că au intervenit erori în modul de calcul sau în modul de plată a pensiei.

Nu se poate extinde conținutul acestui articol pentru a modifica situații juridice definitiv stabilite, în situația în care Casa de pensii a avut un mod unitar de interpretare și aplicare a legii, iar acesta nu a coincis cu opinia ulterioară a ICCJ. În acest caz nu este vorba de o eroare de stabilire a

pensiei, ci de aplicarea voită a unor norme legale, în sensul pe care chiar și unele instanțe de judecată l-au înțeles.

Considerăm că nu se poate analiza legalitatea unor decizii de pensie definitive pe calea revizuirii, întrucât s-ar lăsa fără efect dispozițiile art. 149 alin. 4 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 88 din legea nr. 19/2000, s-ar eluda procedura de contestare prevăzută de lege și s-ar încălca principiul stabilității raporturilor juridice.

Cu atât mai mult, revizuirea unor decizii emise în urmă cu zeci de ani ar putea avea efecte nebănuite, întrucât legea pensiilor a avut multiple modificări, unele chiar cu scopul de a repara anumite inechități sau diferențe anterioare de reglementare.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea și aplicarea art. 107 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, se poate modifica, pe calea revizuirii, stagiul complet de cotizare utilizat, necontestat la momentul stabilirii drepturilor de pensie, ca urmare a pronunțării unei decizii în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție?

În temeiul art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, suspendă judecata apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică.

Președinte,
(....)

Judecător,
(....)

Grefier,
(....)

Redactat:jud.Mihaela Neagu/14.03.2022
Tehnoredactat:DC/5 ex/14.03.2022